

Årsrapport 2007 MiRA-Senteret

Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner

Årsrapport 2007 MiRA-Senteret

Ressurssenter for innvandrere og flyktningkvinner

Postadresse:

Postboks 1749 Vika, NO-0121 Oslo

Besøksadresse:

Hausmannsgt. 27 (4. etasje), inngang Torggata

Vi har åpent mandag til fredag mellom kl. 09.00–16.00

Telefon: 22 11 69 20

Faks: 22 36 40 19

E-post: post@mirasenteret.no

Internett: www.mirasenteret.no

Andre e-post:

ungejenter@mirasenteret.no

krisehjelp@mirasenteret.no

Utgitt av MiRA-Senteret, februar 2008

MiRA-Senteret © 2008

Årsrapport 2007 MiRA-Senteret

Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner

INTRODUKSJON: OM MIRA-SENTERET

1.1 Hva og hvem er MiRA-Senteret?

MiRA Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner er en landsdekkende, ikke-statlig, frivillig nettverksorganisasjon som har mange års erfaring med spørsmål knyttet til likestilling og juridiske rettigheter for kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn i Norge. Senteret er partipolitisk uavhengig og har ingen tilknytning til bestemte religiøse eller etniske grupper. Lenge før det norske majoritetssamfunnet og mediene for alvor fattet interesse for de spesielle forholdene en del kvinner med minoritetsbakgrunn lever under i Norge, satt vi denne gruppas situasjon på dagsorden. Så lenge senteret har eksistert har vi også vært i en frontposisjon i arbeidet med å fremme reell integrering av minoritetskvinner i det norske samfunnet. Som en landsdekkende organisasjon dannet av og for minoritetskvinner, er MiRA-Senteret det eneste i sitt slag i Norden.

MiRA-Senteret har arbeidet i 28 år med å bistå unge jenter og kvinner med minoritetsbakgrunn i forhold til ulike problemstillinger, og spesielt i forhold til akutte situasjoner, sosiale og juridiske spørsmål. For å kunne gi et helhetlig bilde av organisasjonen og den samfunnsmessige betydningen av senterets arbeid fra grasrotnivå til et toppolitisk og økonomisk nivå, er det nødvendig å ta for seg oppbygning og samfunnsfunksjon på en grafisk og eksplisitt måte. *At flere kvinner og kvinnegrupper ønsker å være en del av vårt nettverk, viser at vi lykkes i å ta fatt i viktige samfunnsproblemer som stadig flere er berørt av.*

1.2 MiRA-Senterets hovedmålsetninger

Formålet for MiRA-Senterets arbeid og virke er å jobbe i forhold til det helhetlige aspektet i menneskers liv. Vår målgruppe er unge jenter, kvinner og barn med minoritetsbakgrunn, og vi mener det er viktig å ha innsikt i årsaksammenheng for å forstå og håndtere deres problemstillinger på en løsningsorientert og hensiktsmessig måte.

MiRA-Senteret ønsker å bidra til at innvandrere- og flyktningkvinner:

- oppnår reell likestilling og inkludering i det norske samfunnet.
- integreres i det norske samfunnet på egne premisser.
- ikke opplever rasisme eller diskriminering basert på kjønn, kultur, etnisitet eller religion.

- blir bedre rustet til å mestre de utfordringer de møter både i privatsfæren og i det offentlige rom.
- i større grad blir framstilt som en viktig ressurs i et mangfoldig samfunn, og at den stereotype oppfatningen av kvinnene blir brutt.

MiRA-Senteret ønsker å:

- være et kompetanse- og ressurscenter i minoritetskvinnespørsmål.
- arbeide for å styrke rettssikkerhet og selv-organisering blant innvandrerkvinner.
- medvirke til økt kunnskap om og forståelse for minoritetskvinnens situasjon og rolle gjennom rådgivning og informasjons- og kurs-virksomhet både på lokalt og nasjonalt plan.
- stimulere minoritetskvinner til å delta i samfunnslivet og samfunnsdebatten og samtidig bidra til å fremme kvinnenens kultur, og gjennom dette fungere som en brobygger mellom minoritetskvinner og det norske samfunnet.
- oppmuntre kvinner og jenter til å utvikle- og styrke seg selv, samt til å ta høyere utdanning. Slik at de kan påvirke de viktige personlige spørsmål gjennom innflytelse og medvirkning på samfunnsplan.
- bidra til utvikling av en bedre forståelse mellom generasjonene. Dette ved å søke en bredere kommunikasjonslinje mellom foreldre og barn.
- være et samlingssted for utfoldelse av personlige uttrykk, kreativitet, solidaritet og engasjement.

1.3 MiRA-Senterets mangfoldige virke og helhetlige funksjon i samfunnet

(Se oversikt neste side.)

MiRA-Senterets virksomhet kan sies å være todelt: *Den faste driften* omfatter vår faste, daglige tilbud med kjerneaktiviteter og administrasjon, mens våre øvrige *satsingsområder* varierer fra år til år, avhengig av prosjektmidler.

Gjennom aktiviteter og tiltak evner MiRA-Senteret å innhente og formidle viktig informasjon som vi vet bedrer integreringen av minoritetskvinner og sikrer dem inkludering i det norske samfunnet.

MiRA-Senteret er en brobygger-organisasjon	MiRA-Senteret er en støtte- og hjelpeorganisasjon	MiRA-Senteret er en erfarings og kompetanseformidler	MiRA-Senteret er en endringsagent
<p>For å oppnå målet om et vellykket integrert og mangfoldig samfunn kreves aktiv samhandling mellom myndighetene, majoritetsbefolkningen og minoritetene. MiRA-Senterets mål er et gjensidig samarbeid mellom majoritets- og minoritets-samfunnet for å løse eventuelle problemer som oppstår, og gi kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn styrke til å delta i samfunnsdebatten. Slik sett fungerer senteret som en brobygger mellom minoritets- og majoritets-samfunnet.</p>	<p>Vi har kontakt med de mest utsatte minoritetskvinnene i samfunnet, og vi tilbyr krisehjelp og veiledning til de kvinnene som på ulike måter faller utenfor systemet og ikke blir sikret sine menneskelige rettigheter. Våre nettverksbyggende aktiviteter gir unge jenter og kvinner med minoritetsbakgrunn trygge arenaer utenfor hjemmet der de kan komme i kontakt med kvinner og jenter i lignende situasjoner.</p>	<p>til lokale og nasjonale myndigheter, minoritetskvinner og den øvrige befolkningen.</p> <p>MiRA-Senteret møter jevnlig politikere, politiske partier, og ulike etater. Et av hovedformålene for slike utvekslinger er å gi innspill om den spesielle situasjonen mange minoritetskvinner befinner seg i. Temakvelder, kurs, konferanser, foredragsvirksomhet, opparbeidelse og formidling av fagkompetanse, både skriftlig og muntlig, er også viktig ledd i dette arbeidet. På denne måten bidrar vi til å utvikle og bedre flyktning- og innvandrerkvinner plass i det norske samfunnet, både på samfunnsnivå og på individuell basis.</p>	<p>Viktige deler av vårt arbeid går ut på å fungere som endringsagenter i det norske samfunnet. Dette foregår gjennom politisk arbeid, deltagelse i media og utarbeidelse av høringsuttalelser i forbindelse med ny lovgivning. MiRA-Senteret sitter i ulike utvalg og nemnder, vi har en bred foredrags- og møtevirksomhet, og deltar i ulike arbeidsgrupper i arbeidet mot rasisme og diskriminering i Norge. Senteret har blant annet vært spesielt opptatt av saker som vedrører vold mot kvinner, treårsregelen og minoriteter på skolen og i arbeidsmarkedet. I den sammenheng har MiRA-Senteret utarbeidet og gjennomført et eget valgfag som heter Jenter kan, og som er et likestillingsfag beregnet på den videregående skolen.</p>

MIRA-SENTERET HAR ARBEIDET I 28 ÅR

for å fremme likestilling for innvandrere og flyktningkvinner i Norge. Vår innsats fortsetter med uforminset styrke og med en stor frivillig innsats fra minoritetskvinner selv. Den spesielt store aktiviteten ved senteret de senere årene, viser at senteret er sterkt og levedyktig, og at vi lykkes med å fornye oss og drive vårt arbeid videre.

1.3.1 Fast drift

Følgende områder inngår i MiRA-Senterets faste drift:

- Krisehjelp- og veiledning.
- Akutt og forebyggende arbeid i forhold til vold mot kvinner.
- Akutt og forebyggende arbeid i forhold til tvangsekteskap og omskjæring.
- Arbeid i forhold til rasisme og diskriminering på arbeidsmarkedet, i forhold til bolig og lignende.
- Informasjonsarbeid.
- Nettverksarbeid nasjonalt og internasjonalt.
- Administrasjon.
- Organisering av prosjektvirksomhet.

1.3.2 Administrasjon og sekretariat

- MiRA-Senterets administrasjon og sekretariat består i dag av leder, administrasjonsansvarlig og aktivitets- og prosjektkoordinator, samt veileder i 100% stillinger.
- Alle ansatte ved MiRA-Senteret har bred kompetanse, også utover sitt egentlige arbeidsområde. De er ressurssterke bl.a. i forhold til språkkunnskaper, noe som vi drar stor nytte av siden vår målgruppe tilhører forskjellige nasjonaliteter. Vi er godt rustet til å hjelpe og støtte de som trenger det mest.
- Foruten å drive utstrakt politisk virksomhet, utvikler MiRA-Senterets leder også senterets faglige kompetanse. Lederen utvikler MiRA-Senterets videre

engasjement, knytter kontakter og utvikler samarbeidet med ulike organer og institusjoner. Lederen koordinerer MiRA-Senterets arbeid i samråd med styret, arbeidsgruppa og sekretariatet. Hun gir innspill til statlige og private organer, media og andre i saker vedr. innvandrere og flyktningkvinner.

- Vår administrasjonsansvarlig står for den daglige driften av senteret og utfører og fordeler de daglige administrative oppgaver.
- MiRA-Senterets veileder gir råd og krisehjelp til kvinner og jenter med minoritetsbakgrunn. Hun informerer også om vår virksomhet til en del av våre besøkende.
- Prosjekt- og aktivitetskoordinator arbeider blant annet med unge jenter med minoritetsbakgrunn. Hun driver veiledning av unge jenter i tillegg til å koordinere aktiviteter og kursvirksomhet på MiRA-Senteret.

MiRA-Senteret konfronteres daglig med elementer i samfunnet som hindrer minoritetskvinnens like muligheter og rettigheter i samfunnet. Gjennom synliggjøring av disse vanskene, og interaksjon med ulike miljøer, bidrar MiRA-Senteret til å fremme inkludering og reell likestilling av minoritetskvinner i Norge. Det er her viktig å påpeke at det omfattende aktivitetstilbudet MiRA-Senteret tilbyr våre brukere ikke ville vært mulig uten den omfattende frivillige innsatsen som legges ned.

1.3.3 Styret

- MiRA-Senteret har i dag et eksternt styre som i tillegg til senterets leder, består av fem kvinner med ulike bakgrunn og kompetanse.
- Enkelte av styremedlemmene har vært tilknyttet MiRA-Senteret i en årrekke og fungerer som gode ressurser for senteret. Andre har blitt valgt inn på grunnlag av kompetanse og faglig bakgrunn innen feltet. Styret har en rullerende praksis, slik at det med jevne mellomrom skiftes ut medlemmer for å få inn nye.
- Gjennom sine ulike erfaringer og kompetanse bidrar de til å styrke grunnlaget for MiRA-Senteret som et ressurs- og kompetansesenter for minoritetskvinner.

1.3.4 Arbeidsgruppe

Deltakelse, frivillighet, engasjement og ansvar!

- MiRA-Senterets arbeidsgruppe består av kvinner og jenter som er ansvarlige for å planlegge og å gjennomføre ulike aktiviteter i regi av MiRA-Senteret.
- Arbeidsgruppa møtes jevnlig og definerer selv sin arbeidsmåte og framdriften av aktiviteter innenfor

prioriterte områder. Dette foregår i henhold til årsplan og i samsvar med MiRA-Senterets gjeldende retningslinjer.

- Arbeidsgruppa har i 2007 vært spesielt aktiv og bidratt på ulike måter til senterets arbeid: arbeidsgruppa har jobbet spesielt i forhold til ulike workshops, nettverkskonferansen/valgmøte, helseforum, kulturfestivalen MELA, utflukter, med medieovervåking og arkivering, samt annet forefallende kontorarbeid.
- Det er ingen begrensning på hvor mange som kan sitte i arbeidsgruppa, og stadig rekrutteres jenter og kvinner til å mobilisere og organisere minoritetskvinner med forskjellige nasjonaliteter.

1.3.5 Nettverket

Minoritetsjenter trenger å stå sammen for å finne våre egne løsninger på ulike problemer. På MiRA-Senteret treffer jeg jenter som møter på samme utfordringer som meg og jeg trenger ikke å forklare hele tiden. (Ung jente)

- MiRA-Senteret er en organisasjon som baserer seg på frivillig arbeidsinnsats og på nettverksbygging. Det betyr at tilknyttede kvinner og andre organisasjoner fungerer som en informasjonsbase. Samtidig har de en validerende effekt i forhold til minoritetskvinnespørsmål.
- Databasen til MiRA-Senteret består per i dag av mer enn 1660 minoritetskvinner, unge jenter og organisasjoner fra hele landet.
- Ved å være tilknyttet MiRA-Senterets nettverk får man tilbud om å delta på senterets forskjellige aktiviteter slik som kurs, møter, seminarer og samtalegrupper. Medlemmene i nettverket mottar informasjon om senterets aktiviteter og prosjekter.
- Assosiert tilknytning er mulig for personer og organisasjoner, samt instanser som arbeider med saker knyttet til kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn. De mottar informasjon om senterets aktiviteter og deres brukere inviteres til å delta på disse.
- MiRA-Senteret er også et møtested for unge jenter. Vi har et eget nettverk for denne gruppen. Jentene i nettverket deltar i MiRA-Senterets arbeid, og de arrangerer egne aktiviteter, samarbeider og knytter kontakter seg i mellom. Alle som er medlem i nettverket får tilsendt invitasjoner til arrangementer og aktiviteter for unge jenter.
- MiRA-Senteret driver nettverksbygging på lokalt, nasjonalt og nordisk plan slik at alle minoritetskvinner som bor i Norge eller andre nordiske land har mulighet til å være tilknyttet MiRA-Senterets nettverk.

- Nettverket har også internasjonale forgreninger. MiRA-Senteret betegnes som en NGO-organisasjon. Vi deltar årlig på møter i forhold til minoritetskvinneproblematikk på høyt internasjonalt nivå. Et godt eksempel på slik deltakelse, er MiRA-Senterets tilstedeværelse ved Den internasjonale AIDS-konferansen i Kenya, der hovedaktører var FN og Verdens helseorganisasjon.
- Det internasjonale nettverket består av personer og organisasjoner med ulik bakgrunn, kompetanse og interesser. Vi har særlig knyttet kontakt med frivillige organisasjoner som arbeider med kvinnespørsmål eller driver antirasistisk arbeid, i tillegg til bl.a. kunstnere. Felles for dem alle er interesse for spørsmål som angår minoritetskvinner. MiRA-Senteret har – som en av kun 9 frivillige organisasjoner i Norge – siden 2001 hatt konsultativt status i ECOSOC. Dette gir oss ytterligere mulighet til å synliggjøre situasjonen til minoritetskvinner i Norge på et internasjonalt plan. Senteret skal arbeide videre med å bevare og utvide dette nettverket, samt arbeide med innvandrers- og flyktningsspørsmål på global basis.

1.3.6 Frivillig innsats

For meg er det viktig å engasjere meg i en organisasjon hvor jeg sammen med andre kan gjøre noe med de utfordringene vi minoritetsungdom møter på. (Frivillig)

- Den frivillige innsatsen ved MiRA-Senteret er beregnet til i overkant av to hele årsverk. Frivillig innsats er et verdifullt bidrag til arbeidet for minoritetskvinneres rettigheter og muligheter.
- Det omfattende aktivitetstilbudet MiRA-Senteret tilbyr brukerne ville ikke vært mulig uten den omfattende frivillige innsatsen som legges ned. Denne innsatsen er selve grunnlaget for MiRA-Senterets kontakt med minoritetskvinner i Norge.
- De frivillige mobiliserer andre kvinner til å delta, komme sammen og debattere ulike problemstillinger. De kommer med innspill til MiRA-Senteret om saker av betydning for dem, og de stiller som ressurspersoner i ulike debattfora eller samarbeidsgrupper.
- Kvinnene arbeider frivillig fordi de er opptatt av egen og andre minoritetskvinneres situasjon, og fordi de vil gjøre en innsats for fellesskapets beste.
- De frivillige er kvinner med bakgrunn fra mange deler av verden, blant annet Bangladesh, Bosnia, Cuba, Eritrea, England, Filippinene, Gambia, India, Irak, Iran, Kenya, Makedonia, Marokko, Mosambik, Pakistan, Polen, Somalia, Spania, Sri Lanka, Sudan, Syria, Thailand, Tyrkia, Uganda og Venezuela.

- Kvinnenes yrkes- og utdanningsbakgrunn varierer i stor grad. Kvinnene har også meget variert bakgrunn med tanke på familiesituasjon og livserfaringer, noe som gir senteret enestående kompetanse i spørsmål som angår minoritetskvinner i Norge. Ved hjelp av disse kvinnene får MiRA-Senteret tilgang til et bredt spekter av erfaring og kunnskap som bidrar til en stadig utvikling av vår organisasjon, og som kommer våre brukere til gode. MiRA-Senterets brede kontaktflate gir oss også en unik mulighet til å *bygge opp kompetanse om hva som fremmer inkludering og hva som hindrer like muligheter.*

1.4 Økonomisk støtte og bidragsytere

MiRA-Senteret vil benytte anledningen til å takke Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) og Enhet for mangfold og integrering (EMI) i Oslo kommune for driftsstøtten i 2007. EMI har i tillegg støttet senteret med økonomiske midler til ulike aktiviteter. Vi vil også takke alle andre støtteinstanser for de økonomiske bevilgningene i 2007; Akershus fylkeskommune, Oslo Kommune Byrådsavdeling for barn og utdanning, Helse og rehabilitering, Barne- og likestillingsdepartementet (BLD), Sosial- og Helsedirektoratet (Shdir), Institusjonen Fritt Ord, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Forum for kvinner og utviklingsspørsmål (FOKUS) og Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening (NFF). Uten denne støtten ville MiRA Ressurscenter for innvandrers- og flyktningkvinner ikke kunne opprettholdt senterets aktiviteter på dagens nivå.

MiRA-Senteret har åpent for besøk og telefonhenvendelser hele uken, mellom kl 09.00–16.00 mandag til fredag.

FORMIDLING AV ERFARINGER OG KOMPETANSE HENVENDELSER I 2007

2.1 En jevn økning av henvendelser

I 2007 har MiRA Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner hatt en jevn økning i pågang både pr. telefon, e-post og brev, samt ved personlig oppmøte. Vi har mottatt i overkant av 9300 henvendelser i 2007 mot ca 8100 i 2006, noe som utgjør ca 14,8% økning fra året før. Henvendelsene til senteret spenner fra spørsmål om hjelp til enkeltpersoner til informasjon til større grupper. Vi har også i 2007 blitt kontaktet for å formidle våre erfaringer og vår kunnskap på spesifikke områder, og vi fremstår i dag som en viktig *kunnskapsbank* og *et ressurscenter i minoritetskvinnespørsmål*.

Vi registrerer en betydelig økning i andel henvendelser fra ulike helseinstanser, skoler, ungdomshelsestasjoner, sosionomer, psykologer og lignende med ønske om informasjon og om vårt arbeid. Vår styrkede innsats i arbeidet med unge jenter, hvor vi blant annet tilbyr empowerment- og rettighetsorienterte aktiviteter til målgruppen, vårt omfattende informasjonsarbeid og brede aktivitetstilbud, er andre viktige årsaker til den betydelige økningen i antall henvendelser vi har mottatt både i 2006 og 2007. Vi har også hatt en jevn økning i våre aktiviteter støttet av stiftelsen Helse og Rehabilitering. I prosjektet «*Usynlig smerte: Utvikling av selvinnsett, indre trygghet og livsglede*» har mange kvinner og jenter tatt kontakt vedrørende deres psykiske helse, isolasjon, ensomhet m.m.

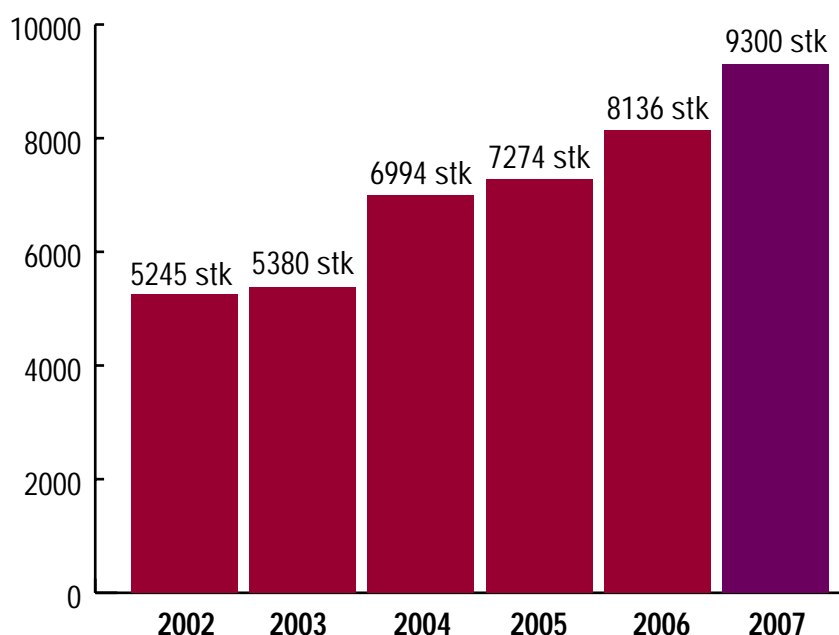
Vi registrerer også en stadig økende interesse for vår foredrags- og informasjonsvirksomhet, samt kursvirksomhet i temaer som tvangsekteskap, omskjæring, psykisk helse, rasisme og diskriminering m.m. MiRA-Senteret mottar også en hel rekke medie-henvendelser hvor vi blir bedt om å holde innlegg, samt om å samarbeide i ulike fora. Senteret mottar i dag henvendelser fra hele landet, og vi ser at stadig flere instanser og enkeltindivider fra mindre områder tar kontakt. Dette spesielt i forhold til spørsmål knyttet til transnasjonale ekteskap og flyktningsaker.

Den store oppmerksomheten mediene til tider vier minoritetskvinner fører til at både

kvinner, unge jenter og personer i hjelpeapparatet tar kontakt med oss. Spesielt er dette tydelig i etterkant av dramatiske hendelser i innvandremiljøer. Mange formidler sine bekymringer og forteller om stigmatisering og diskriminering som et resultat av ensidig mediefokus. Andre typer henvendelser MiRA-Senteret mottar dreier seg om spørsmål om innvandrere- og flyktningkvinner rettigheter og muligheter i Norge. Mange kvinner sliter med å finne frem i det norske systemet, de ønsker et større sosialt nettverk eller trenger råd om hvordan de kan utvikle sine liv på egne premisser. Noen av kvinnene som tar kontakt med MiRA-Senteret har store problemer i familien, i forhold til oppholdstillatelse eller utdanning og arbeid. MiRA-Senteret gir krisehjelp og veiledning til kvinner som ønsker vår assistanse.

Henvendelsene gir oss et innblikk i hvilke konkrete områder det er størst behov for erfarings-, kompetanse- og kunnskapsformidling både rettet mot enkeltindivider, men også til lokale og nasjonale myndigheter, ulike kommunale instanser, forskere og media. Informasjonen er også et viktig redskap til å kartlegge hvilke likestillingspolitiske utfordringer vi står overfor. Dette gir oss en unik mulighet til å sette ytterligere fokus på disse temaene både i vårt grasrotsarbeid, men også i forhold til det politiske arbeidet senteret bedriver.

Antall henvendelser 2002–2007

2.2 Erfarings- og kompetanseformidling

MiRA-Senteret har gjennom årenes løp lyktes i å bygge opp bred kompetanse i spørsmål som gjelder kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn. En av våre viktigste oppgaver er å formidle denne kunnskapen videre til nasjonale og lokale myndigheter, samt til den øvrige befolkningen. Dette gjøres både skriftlig og muntlig, gjennom høringsuttalelser, media, kurs og foredrag, samt gjennom publikasjoner og utgivelser.

MiRA-Senteret har registrert at behovet for informasjon, kunnskapsformidling, samt faglig og juridisk kompetanseheving er spesielt stor innenfor følgende felt:

- Tvangsekteskap.
- Psykisk helse.
- Kropp og seksualitet.
- Generasjonskonflikter/familekonflikter.
- Juridiske spørsmål knyttet til opphold (særlig tre årsregelen), arbeid og utdanning (særlig godkjenning av formell kompetanse fra utlandet), psykisk, fysisk og strukturell vold mot minoritetskvinner og fattigdom.
- Rasisme og diskriminering.
- Likestilling og inkludering
- Kjønnbasert forfølgelse.

Kartleggingen av henvendelser i 2007 har gjort at det er blitt lettere å få en oversikt også over *hvem* det er som kontakter MiRA-Senteret. Vi har i den sammenheng laget fire ulike kategorier av personer og instanser som hyppigst benytter MiRA-Senteret som erfarings- og kunnskapsbank; En god tredjedel av henvendelser i forhold til erfarings- og kompetanseformidling senteret mottar, kommer fra statlige og kommunale instanser som ulike departementer, barnevern, krisesenter, flyktningkontor, DPS, asylmottak, helsetjenester med mer. MiRA-Senteret har registrert at tilnærmet 34% av alle henvendelser vi mottar er tilhørende denne gruppen. Den andre tredjedelen, eller tilnærmet 28%, kommer fra ulike skoler, både grunnskoler og videregående skoler, fra hele landet. MiRA-Senteret har gjennom ulike tiltak, som Skolekampanjens ulike kurs, foredrag, informasjonspakker, seminarer og workshops, klart å nå ut med nødvendig informasjon, både om målgruppen, og om tiltak og tilbud vi som ressurscenter har å tilby skolen som en mangekulturell arena. Informasjon til enkeltelever som skulle trenge individuell veiledning og assistanse er også en del av dette arbeidet. Den siste tredjedelen er fra minoritetskvinner- og jenter selv. Omfanget av behovet for et ressurs- og kompetansesenter på nettopp minoritets-

kvinneproblematikk, trer gjennom denne tydelige tredelingen sterkt frem. I tillegg til dette mottar vi årlig også en rekke henvendelser fra forskere, studenter og media.

For å kunne få en viss oversikt over aktuelle problemområder og problemstillinger som på ulikt vis formidles til MiRA-Senteret, og for å vise hvilke problemstillinger som fortsatt er aktuelle for brukere og andre som jobber med minoritetskvinnespørsmål i Norge, har vi videre funnet det fruktbart å dele formål og bakgrunn for de ulike henvendelsene inn i følgende 4 hovedkategorier:

- **Psykisk helse.** Her ser vi en økning fra i fjor. Denne kategorien er henvendelser som helt og holdent går på problemstillinger underlagt psykisk helse.
- **Krisehjelp og veiledning.** Et av MiRA-Senterets kjernetilbud er krisehjelp og veiledning, der minoritetskvinner og jenter tar kontakt med senteret for å få konkret veiledning og oppfølging i forhold til den aktuelle problemstillingen personen har. Krisehjelp og veiledningstjenesten på senteret arbeider både forebyggende og i forhold til akutte strakstiltak.
- **Lov og praksis i innvandrerkvinnespørsmål og politiske forhold i Norge som påvirker minoritetskvinner.** Det viser seg at problemstillinger som underligger denne kategorien av henvendelser, også er meget omfattende.
- **Unge jenter.**

En egen kartlegging av henvendelser fra og om unge jenter vil kunne gi viktige signaler om fremtidig samfunnsutvikling, samt en pekepinn mot hvilke nye utfordringer og problemstillinger det norske samfunnet etter hvert vil kunne stå ovenfor. Den forteller oss hvilke problemstillinger unge jenter med minoritetsbakgrunn er spesielt opptatt av.

En rask gjennomgang fra og vedrørende unge jenter viser at den største andelen av henvendelser er rettighetsorientert, noe MiRA-Senteret ser som en positiv utvikling basert på en vellykket informasjonskampanje fra senterets side. Det viser seg også at unge jenter med minoritetsbakgrunn i stor grad er velintetgrert i det norske samfunnet, at de er opptatt av sine borgerrettigheter og av sine rettigheter som kvinner.

Den nest største gruppen av henvendelser gjelder ekteskap og generasjonskonflikter, der tvangsekteskaps-

problematikken er iberegnet. Dette er blant annet et resultat av MiRA-Senterets sterke satsning i skolene, noe vi kommer tilbake til senere i rapporten. Denne gruppen av henvendelser viser at den oppvoksende generasjonen av minoritetsungdom i stor grad er opptatt av individuell frihet, og at de ønsker å gå videre fra den mer kollektivistiske tankegangen som foreldrene kanskje har. Vi opplever samtidig at mange av jentene som er berørt av generasjonskonflikt og tvangsekteskap ikke ønsker å bryte totalt med sine familier, men heller bygge bro og få til etablert gode relasjoner og kommunikasjon på lengre sikt.

Kropp og seksualitet er det tredje store temaet unge minoritetsjenter berører når de tar kontakt med MiRA-Senteret. Seksuelle relasjoner, eller bare det å oppleve at kroppen endrer seg, kan være problematiske opplevelser for jenter som prøver å finne ut hva egne valg består i og konsekvenser av disse.

2.3 Erfaringer fra henvendelser i forhold til krisehjelp og veiledningstilbudet på MiRA-Senteret

Vi har hatt en jevn strøm av henvendelser i hele 2007 med forespørsler om sosial og juridisk veiledning og hjelp. Kvinner med minoritetsbakgrunn tar kontaktet med oss via telefon, e-post, faks og ved personlig oppmøte. Et stort antall av kvinnene har også blitt henvist til oss fra ulike instanser. Mange har også fått vite om oss gjennom venninner eller slektninger, som tidligere har fått hjelp ved MiRA-Senteret.

Henvendelsene har blant annet dreid seg som om familiekonflikter, vold og mishandling, barnefordeling, tvangsekteskap, kropp og seksualitet og helserelevante spørsmål, generasjonskonflikter, identitetsspørsmål, skilsmisse, barnebidrag, flyktning- og asylspørsmål, boligspørsmål, diskriminering på arbeidsplassen og mer.

I tillegg til at dette tilbudet retter seg mot vår målgruppe, nemlig kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn, har vi i 2007 hatt en jevn strøm av henvendelser fra det offentlige hjelpeapparatet. Et betydelig antall av disse kommer fra saksbehandlere, psykologer, leger og helseøstere som er bekymret for deres bruker og som trenger konkrete råd i enkeltsaker. Usikkerhet og redsel for å ta gale avgjørelser på grunn av mangel på kunnskap og innsikt i kulturen, viser seg å være en av de viktigste årsakene til at hjelpeapparatet tar kontakt med oss. Disse henvendelsene inngår i krisehjelp og veiledningsoversikten presentert på neste side.

I tillegg til ungdomsskoler og videregående skoler, skole- og ungdomshelsetjenesten, legesentre, psykologer, BUP-tjenesten, sosialkontorer og helsestasjoner, registre-

rer vi en betydelig økning i henvendelser til krisehjelp og veiledningstilbud fra voksenopplæringssentra, kvalifiseringssentra, inkludert fra prosjektet Ny Sjanse og fra sykehus rundt om i landet.

Ved siden av henvendelser vedrørende konkrete krisesaker mottar MiRA-Senteret et stort antall forespørsler fra ulike instanser, myndighetsorganer og privatpersoner om å øke deres kompetanse på temaer som angår minoritetskvinner og unge jenter, og for å få informasjon om de spesielle forholdene minoritetskvinner og unge jenter lever under.

KRISEHJELP OG VEILEDNING

Reell likestilling gjennom formidling av informasjon om rettigheter og muligheter. Brukeren i sentrum.

Krisehjelp og veiledning er blant MiRA-Senterets viktigste arbeidsområder og vi ser at behovet for et slikt tilbud er stort. Gjennom krisehjelp- og veiledningsarbeidet dekker vi et bredt spekter av problemstillinger kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn møter på. Dette gjelder både innenfor familien, men også i møte med det offentlige. Den erfaringen og kunnskapen vi tilegner oss gjennom krisehjelp- og veiledningsarbeid brukes aktivt for å fremme likestilling og like muligheter for våre brukere. Vi anser det som vår oppgave å formidle disse erfaringene og perspektivene videre til ulike beslutningstakere.

3.1 Oversikt over krisehjelp og veiledningstilbudet

MiRA-Senterets veileder tar i mot kvinner og jenter med minoritetsbakgrunn til individuelle konsultasjoner ved personlig oppmøte og telefonrådgiving. Hun veileder i forhold til problemstilling, og ved behov henviser hun brukeren til riktig instans innenfor det eksisterende hjelpeapparatet, for eksempel advokat, psykolog, barnevern eller annet. Senteret har også formidlet kontakt med familierådgivningskontorer, politi, barnevern, krisesentre, samt andre organisasjoner. Senteret har i flere tilfeller bidratt med å formulere ulike skriv i form av støtte- eller klagebrev som svar på ulike vedtak offentlige etater har inngått. *Krisehjelp- og veiledningsarbeidet gjennomføres ut ifra prinsippet hjelp til selvhjelp og mange av henvendelsene krever tett oppfølging. Dette arbeidet er krevende, men viktig og vi får sterke signaler fra kvinnene om at dette oppleves som inkluderende og trygghetsskapende.*

Vårt tilbud om krisehjelp og veiledning er et tilbud mange unge jenter lenge har benyttet seg av. Vi har tidligere ikke ført en egen statistikk over krisesaker som bare omhandler unge jenter, men har alltid samlet tallene i våre faste kategorier. I år har vi valgt å opprette en egen oversikt for krisehjelp og veiledning for unge jenter som innbefatter problemområdene: tvangsekteskap, familie- og generasjonskonflikter og identitetsspørsmål, familiegjenforening, kropp og seksualitet, vold og mishandling, diskriminering og rasisme. Veiledning til unge jenter er en del av vårt helseprosjekt og som oversikten nedenfor viser benyttes tilbudet hyppig.

At flere og flere jenter tar kontakt med hjelpeapparatet er etter **MiRA-Senterets syn** et viktig signal om at empowerment- og rettighetsorientert arbeid nytter.

Tabellen nedenfor viser antall behandlede saker med behov for oppfølging ved MiRA-Senteret fordelt på kategorier for hvilken problemtype det dreier seg om. Henvendelser i saker kommer både fra enkeltkvinner og unge jenter, eller institusjoner og privatpersoner som tar kontakt på vegne av en bruker.

Krisehjelp og veiledning per e-post er ikke inkludert i tallene. Mange av henvendelsene har blitt fulgt opp over en lengre periode.

Krisesaker med behov for oppfølging	Unge jenter	Kvinner
Asyl/familiegjenforening/ opphold/3-års regelen	9	33
Tvangsekteskap	24	3
Familiekonflikter/generasjonskonflikter/identitet	35	6
Vold og mishandling	18	22
Samlivsproblemer/skilsmiss	5	23
Sosiale vansker/arbeid/økonomi/bolig	8	29
Barnefordeling/barnevern	2	9
Kropp og seksualitet (jomfruinne, graviditet, omskjæring)	31	2
Rasisme og diskriminering/flyktningssaker		8
Psykisk helse	22	25
Annet	5	8
Total	159	168

Totalt antall krisesaker med behov for oppfølging for 2007 er 327.

Kvinnene som har kontaktet MiRA-Senteret representerer et stort spekter av det mangfoldet av nasjonaliteter som finnes i Norge. Vi har fått henvendelser fra kvinner som har tilknytning til blant annet følgende land: Afghanistan, Albania, Armenia, Aserbadsjan, Bangladesh, Bosnia, Brasil, Canada, Chile, Colombia, Cuba, Danmark, Dominikanske republikk, Ecuador, Elfenbenskysten, England, Eritrea, Etiopia, Filippinene, Frankrike, Gambia, Ghana, Guatemala, Irak, Iran, Israel, Italia, Jamaica, Jemen, Jordan, Kenya, Kina, Guinea, Hvitrusland, India, Indonesia, Kongo, Kosovo, Kroatia, Latvia, Libanon, Libya, Litauen, Marokko, Mexico, Nigeria, Norge, Pakistan, Palestina, Peru, Polen, Portugal, Russland, Rwanda, Sierra Leone, Slovakia, Somalia, Spania, Sri Lanka, Statsløse, Sudan, Sverige, Syria, Tanzania, Thailand, Tyrkia, Tyskland, Uganda, Uruguay, USA, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe.

Kvinnene er bosatt over hele Norge, blant annet Oslo, Akershus, Østfold, Buskerud, Vestfold, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Oppland, Sør-Trøndelag, Troms, Nordland og Finnmark.

3.2 Krisehjelp og veiledning – et helhetlig tilbud til gagn både for individet og samfunnet

Henvendelser vi mottar innenfor krise- og veiledningsarbeidet omfatter sammensatte problemstillinger. Det er svært sjeldent at en kan isolere problemet kvinnene i utgangspunktet har oppsøkt oss for, fra hele hennes livssituasjon. En kvinnes saksforhold som for eksempel har blitt kategorisert under «familiegjenforening og opphold» kan i tillegg til de spesifikke problemstillingene knyttet til denne kategorien, også ha psykiske problemer, være utsatt for vold og mishandling, og samtidig ha problemer med familien. Tabellen ovenfor viser kun den spesifikke problemstillingen kvinnen i utgangspunktet har tatt kontakt med oss for og som hun selv fokuserer på. For å få en helhetlig oversikt over brukerens situasjon kartlegges alle involverte parter og de ulike saksforholdene som vanskeligjør kvinnens livssituasjon. Slik kan vi finne frem til langsiktige løsninger og synliggjøre alle ledd som bør involveres for å imøtekomme brukerens behov.

Erfaringer fra krisehjelp- og veiledningssarbeidet forteller oss at minoritetskvinnens utsatte situasjon på flere områder også påvirker deres familiære, økonomiske og helsemessige situasjon. Vi finner at de fleste av de problemområdene vi dekker gjennom krisehjelp og veiledning, også er nært knyttet til kvinnene og jentenes psykisk helse. Minoritetskvinnens vanskelige livssituasjon oppleves svært mentalt belastende og nedbrytende for mange av våre brukere. Noe vi ser på som svært bekymringsfullt.

Antall henvendelser ført i tabellen gjenspeiler antall saker som har krevd oppfølging gjennom samtale med senterets veileder. Saker som har krevd flere konsultasjoner, uavhengig av antall involverte parter, har blitt registrert som en enkel sak. Dette innebærer at en sak kan ha omfattet en enkelt samtale med veileder, eller det kan ha forekommet flere samtaler ved personlig fremmøte og på telefon, samt korrespondanse via e-mail.

Erfaringer fra arbeidet med krisehjelp og veiledning viser at det offentlige apparatet i en del tilfeller ikke har tilstrekkelig kompetanse til å imøtekomme minoritetskvinner og jenter når de oppsøker hjelp. Det er bekymringsverdig at så stort antall av senterets brukere støter på så store vansker i storsamfunnet, i tillegg til de spesifikke familiære problemer de må forholde seg til. Ut i fra hva sentrets brukere forteller, opplever mange å bli avvist eller å ikke få den

hjelpen de har behov for, grunnet mangel på innsikt og kompetanse hos den enkelte saksbehandler. Enkelte saksbehandlere og andre fagpersoner har tilbøyelighet til å ikke forholde seg til individet som ber om hjelp grunnet mangel på forståelse eller kunnskap om den etniske bakgrunnen kvinnen eller jenta har.

Når problemstillinger kategoriseres ut i fra begreper som anses for å være kulturspesifikke, blir den enkeltes problemer ofte u håndterlige. I 2007 har dette særlig vært tydelig i forhold til spørsmål knyttet til tvangsekteskap, rekonstruksjon av jomfruhinne og psykisk helse. MiRA-Senteret erfarer at det i forhold til tvangsekteskap ofte er vel så viktig å fokusere på familien som på individet, og at stereotyper og fordommer i samfunnet kan føre til at unge jenter med minoritetsbakgrunn enten selv lurer på om de er i faresonen, eller at de av andre hjelpeinstanser har blitt plassert i denne kategorien uten at det egentlig finnes belegg for dette i den aktuelle saken. I forhold til jomfruhinneproblematikken, har vi kartlagt at hovedproblemer knyttet til rekonstruksjon av jomfruhinner ofte har sammenheng med tema som kropp og seksualitet, grensesetting, synet på de ulike kjønnene og kjønnsrollemønstre. Når det gjelder spørsmål om psykisk helse ser vi at en del terapeuter og annet helsepersonell ofte er opptatt av saksforhold knyttet til kulturelle forhold på bekostning av de personlige forholdene den enkelte sliter med. Fokus på «flyktningen» med sin landsspesifikke tilhørighet foretrekkes som utgangspunkt for analyse fremfor «smerte», «ensomhet», «identitet», «nærhet» og andre individuelle forhold.

Hva gjelder sentrets brukere generelt, kan det nevnes at de aller fleste ser ut til å ha behov for å styrkes i å formulere sine behov og tydeliggjøre sine krav overfor nærmeste familie og offentlige myndigheter. For å imøtekomme disse behovene har senteret ulike empowerment- og rettighetsorienterte aktiviteter som skal bemyndiggjøre den enkelte bruker. I den forbindelse kan «Ta ordet»-kurset, skolekampanjen og individuell og gruppeterapi fremheves. Gjennom disse, og andre tilbud, prøver sentret å bistå brukerne i å utvikle seg på det personlige plan slik at de finner frem til sin egen styrke for deretter å skaffe seg en mer balansert og berikende hverdag.

KAPITTEL 4

MIRA-SENTERET: EN KUNNSKAPSBANK I MINORITETSKVINNESPØRSMÅL

Erfarings- og kunnskapsformidling til lokale og nasjonale myndigheter, etater og institusjoner, og den øvrige befolkningen.

Kompetanseheving gjennom blant annet høringsuttalelser og innspill, foredragsvirksomhet, innlegg og kurs, samt uttalelser til media, er viktige kanaler vi benytter oss av i vårt formidlingsarbeid rettet mot lokale og nasjonale myndigheter, etater og institusjoner og den øvrige befolkningen. Årsrapporten vil derfor ta for seg et utvalg av erfarings- og kunnskapsformidling, samt kompetanseoppbygging som senteret har tatt del i 2007.

4.1 Høringsuttalelser og innspill til ulike beslutningstakere

Representasjon og formidling av minoritetskvinneperspektiv i offentlig sammenheng som gjennom møter og høringsuttalelser, utredninger, stortingsmeldinger og andre offentlige dokumenter.

MIRA-Senteret har i 2007 uttalt seg i en rekke høringer og gitt både skriftlig og muntlige innspill til ulike beslutningstakere. Dette arbeidet er et viktig ledd i vår oppgave med å formidle erfaringer og kunnskap til nasjonale og lokale myndigheter om våre observasjoner omkring hvordan lovverk og forskrifter oppleves i praksis for minoritetskvinner og unge jenter.

Våren 2007 og i anledning kommunevalget 2007 har vi prioritert en rekke møter med politikere og politiske partier. Disse møtene har vært viktige fora for å formidle informasjon og erfaring om minoritetskvinner og unge jenters situasjon i Norge. For MiRA-Senteret har møtene også vært en viktig anledning til å legge frem våre visjoner og fremtidsplaner.

Nedenfor følger en oversikt over høringsuttalelser og innspill fra MiRA-Senteret til departementer, storting og politikere og politiske partier:

4.1.1 Høringsuttalelser

Justis- og politidep.: Rapport om forebygging av internettrelaterte overgrep mot barn

Justis- og politidep.: Forslag til endringer i voldsoffererstatningsloven – barn som er vitne til vold

Justis- og politidep.: Konfliktmegling ved seksuelle overgrep der det blir lagt til rette for kontakt mellom offer og gjerningsperson

Justis- og politidep.: Høring om kriminalisering av kjøp av seksuelle tjenester

Helse- og sosialkomiteen/Oslo kommune: Bystyremelding nr. 1/2007 om aktivisering

AID: Forslag til endring i utlendingsloven – tvunget verneting i Oslo for utlendingssaker

AID: Forslag om innføring av aktivitets- og rapporteringsplikt i diskrimineringsloven og i en ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov

Justis- og politidep.: Rapport «Rett til tolk – tolking og oversettelse i norsk straffeprosess»

4.1.2 Møter og innspill departementer, direktorater, etater, politikere og politiske partier.

MiRA-Senteret møtte i 2007 en rekke politikere og byråkrater der innspill om minoritetskvinnens situasjon i Norge ble gitt. Her kan det blant annet nevnes:

5. februar: NORAD. Likestilling, nasjonale og internasjonale spørsmål om sosial rettferdighet «Re-energetizing the women's participation agenda internationally – what will it take to really move it? And what can be done under the umbrella of development cooperation?»

26. februar: Arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen. Erfaringer med arbeidet med minoritetskvinner og unge jenter, med særlig fokus på arbeid og arbeidsliv.

14. mars: Helse- og velferdsetaten/Oslo Kommune, Tvangsekteskap

19. mars: Enhet for mangfold og integrering (EMI)/Oslo Kommune

29. mars: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), Økt deltakelse i arbeidslivet for kvinner med minoritetsbakgrunn.

17. april: Venstre

17. april: Rød valgallianse/Rødt

24. april: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, MiRA-Senterets satsning i arbeidet med tvangsekteskap og omskjæring.

27. april: Sosialistisk Venstreparti

3. mai: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, MiRA-Senterets satsning på feltet tvangsekteskap og omskjæring

3. mai: Arbeiderpartiet

8. mai: Enhet for mangfold og integrering, Oslo Kommune, Innvandrersorganisasjonenes rolle i arbeidet med lesbiske og homofile

21. mai: Sosial og helsekomiteen ved Oslo bystyre, Utfordringer i arbeidet med likestilling, inkludering, rasisme og diskriminering.

22. mai: Byrådsleder for barn og utdanning ved Oslo Kommune

23. mai: Voldtekstutvalget, Voldtekstproblematikken blant minoriteter. Erfaringer og strategier.

31. mai: Kristelig Folkeparti

12. juni: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Økt deltakelse i arbeidslivet for kvinner med minoritetsbakgrunn.

14. juni: Høyre, Forum for mangfold og inkludering

14. juni: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Innspill til frivillighetsmelding

14. juni: Møte støtteutvalget for minoritetspråklige publikasjoner

27. juni: Barne- og likestillingsdepartementet, innspill/forslag til statens satsning mot omskjæring.

14. august: Helse- og omsorgsdepartementet/ Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Innvandrernes møte med offentlige tjenester.

20. august: Dialog med utenriksministeren

4. september: IMDI/ Britiske Ambassaden, Tvangsekteskap

5. september: Barne- og likestillingsdepartementet, Samarbeid om informasjonstiltak rettet mot norsk-pakistanske kvinner.

5. september: Sosial- og helsedirektoratet, Seksuell helse, hvi og soi strategier.

7. september: Helse og omsorgsdepartementet, Dialogmøte om svangerskaps- fødsels og barselomsorg til innvandrerkvinner.

20. september: MiRA-Senteret og Sandaker vgs., Iht. skolekampanjen

21. september: Møte med St.hanshaugen Frivillighetssentral

15. oktober: Dialog med Olav Elvestuen (V)

18. oktober: Dialog med statsråd Bjarne Håkon Hanssen AID

19. oktober: Barne- og likestillingsdepartementet, Dialogmøte i forbindelse med Familieprotokollen.

22. oktober: Nordisk Ministerråd, Innvandrerkvinner og vold

26. oktober: IMDI, Informasjonsmøte

30. oktober: IMDI, Idè-seminar om frivillighetens plass i integrerings- og inkluderingsarbeidet i Norge

2. november: MiRA nasjonal konferanse om «Minoritetsbakgrunn – ressurs eller byrde?»

7. november: Deputasjon for helse og sosialkomiteen, Oslo Kommune

21. november: IMDI, Dialog i forhold til tvangsekteskap

28. november: Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Rasisme og diskrimineringskonferanse.

4.2 Foredrag og kursvirksomhet

Gjennom foredrag og kursvirksomhet bidrar MiRA-Senteret til å øke ulike aktørers kompetanse på minoritetskvinnespørsmål. Representanter fra MiRA-Senteret har holdt flere foredrag over varierende temaer i løpet av 2007. Noen av oppdragsgiverne har ønsket å høre mer om MiRA-Senterets arbeidsmetoder og perspektiver, historie og integrerings- og likestillingsarbeid. Blant de viktigste temaene kan vi nevne tvangsekteskap, omskjæring, psykisk helse, vold mot kvinner, kropp og seksualitet, ytringsfrihet, minoritetskvinner rettigheter og minoritetskvinner i mediene.

MiRA-Senteret har blant annet holdt kurs og foredrag for følgende offentlige og private instanser:

16. februar: Forelesning Høgskolen i Oslo, avdeling for sosialt arbeid. Psykisk helse blant innvandrere, med fokus på minoritetskvinner og unge jenter

2. mars: Foredrag. Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe. Tvangsekteskap

28. mars: Forelesning/kursing. Høgskolen i Oslo avdeling for velferdsfag. Møte med minoritetskvinner i NAV systemet. Behov og tiltak.

26. april: Foredrag Helse- og velferdsetaten. Tvangsekteskap – minoritetskvinner innsats i kampen mot vold og undertrykking av minoritetsungdom.

11. juni: Oslo Byarkiv. Sporene etter oss. Ruth Reese

14. juni: Forum for mangfold og inkludering. MiRA-Senterets arbeid på fagfeltet mangfold og integrering.

2. august: Sosialistisk Ungdom. Antirasisme

16. august: Sosial- og helsekomiteen/Oslo Kommune. Minoritetskvinner, kompetansepolitikk og fattigdomsproblematikken

12. september: ORKIS/Jentegruppa. Kropp og seksualitet/KURS

17. oktober: Redd Barna.

20. oktober: Medisinsk studentorganisasjon Bergen. «Minoritetskvinner og seksualitet». Foredrag.

27. oktober: Utviklingsfondet og strategikonferansen. «Veien videre. Minoriteter og globalisering med fokus på fattigdom».

4.2.1 Foredrag/ kurs underlagt Skolekampanjen

Ungdomskoler og videregående skoler, samt voksenopplæringscentre (inkludert Ny Sjanse, Introduksjonsprogrammet og attføringsordninger) er viktige arenaer for å drive forebyggende arbeid rettet mot unge jenter og deres foreldre i spørsmål som berører vår målgruppe på.

Foredragene og kursene underlagt Skolekampanjen tar sikte på å ta opp temaer tilknyttet familie, helse, tvangsekteskap, likestilling, identitet og å informere om MiRA-Senterets arbeid og hvilke tilbud vi har for de ulike målgruppene.

Nedunder følger en oversikt over enkelte skoler vi har holdt kurs og foredrag for:

8. januar: ILAS Lambertseter, kurs for minoritetsmødre

26. januar: Kurs for lærere ved følgende skole:

Grunnskoler: Apalløkka, Høyenhall, Haugen, Bøler og Ellingsrud.

Videregående skoler: Sofienberg, Manglerud, Bredvet, Ulsrud, Stovner og Sandaker.

Voksenopplæring: Rosenhof m.fl.

2. februar: Sogn videregående skole, to klasser, elever og lærere

5. februar: Smedstua Voksenopplæring, foreldre

13. februar: Smedstua Voksenopplæring, foreldre

15. februar: ASOK endringstjenester AS, foreldre

7. mars: Dalane videregående skole, Egersund, elever og lærere

15. mars: Grunerløkka Intro, foreldre

25. april: Urtehagen friskole, foreldre

30. april: Sandaker videregående skole, elever

7. mai: Ulsrud videregående skole, to klasser, elever og lærere

15. juni: Urtehagen Friskole, mødre

5. september: Vahl skole, lærere

7. september: Vahl skole, elever og lærere

15. november: Ta ordet kurs på

Holtet videregående skole

28. november: Sogn videregående skole, elever

4. desember: Sogn videregående skole, elever

Deler av valgfaget *Jenter Kan* har i tillegg blitt gjennomført ved: Sandaker videregående skole, elever.

4.3 Mediehenvelser

MiRA-Senteret mottar ofte henvendelser fra ulike medier. Vi har vært i fokus i forbindelse med mange forskjellige temaer, slik som hijab/ niqab forbudet, diskriminering i arbeidsmarkedet, tvangsekteskap, menneskerettigheter, kontantstøtten, yringsfrihet, likestilling og inkludering.

Medienes fokus på minoritetskvinner er ikke alltid positivt. De blir ofte plassert i ufortjente offer-roller, eller det blir gjort sensasjoner ut av de problemene de støter på i det norske samfunnet eller i sine familier. Vi har blant annet opplevd at mange medier tilsynelatende kun er interessert i å bringe frem og tolke nyheter ut i fra etnisk norske verdier, og vi ser at det er etniske nordmenn som i det store og hele uttaler seg om problemstillinger som angår minoritetskvinner i Norge. Disse forholdene har medført store utfordringer for oss når det gjelder å få våre egne perspektiver frem.

MiRA-Senteret har i 2007 gitt innspill til svært mange henvendelser fra media, og selv om ikke alle medie-henvendelsene resulterer i mediedekning, ser vi at vi i stor grad er med på å legge premisser for hvilke perspektiver som formidles til myndighetene. Vår rolle er ofte å bidra til å nyansere det svært polariserte mediebildet av kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn, for på den måten å synliggjøre minoritetskvinnenes egne perspektiver og erfaringer. MiRA-Senteret ønsker å fremme prinsipielle diskusjoner rundt likestilling og inkluderingsspørsmålet. Vi vil bidra til at kvinner og jenter med minoritetsbakgrunn sikres muligheten til å diskutere rettigheter, likestilling og inkludering på egne premisser.

4.3.1 Noen eksempler der MiRA-Senteret har deltatt eller blitt referert til i media i 2007

9. januar: NTB, Frykter følger av tvangsekteskap

8. februar: Nettavisen, Gule vil undertrykke

8. februar: NRK Østlandssendingen, Forbud mot niqab er undertrykkende

9. februar: Nettavisen, Uaktuelt med slør- forbud

8. mars: Klar Tale, Hva er viktig for deg på kvinnedagen.

17. april: NRK Trøndelag, Gjemmer seg for tvangsekteskap

17. april: Federlandsvennen, 44 unge på flukt fra

tvangsekteskap

8. mai: Klassekampen, Mangler regler for elever i praksis

16. mai: Klassekampen, Hva synes du om nasjonalsangen?

29. mai: Klassekampen, Samler det flerkulturelle Norge

Mai 07: Temablod for Byarkivet ved Oslo Kommune, Spor etter oss

5. juni: Dagsavisen, Ikke som de unge ba om

30. juni: P4 Timen

25. juli: NRK P2, Sånn er livet.

Juni 2007: Prosjekter i Norge, Hefte gitt ut av Redd Barna.

19. august: Aftenposten aften, Fest i tre dager til ende, MELA

Nr. 12 2007: Lo-Aktuelt, Jobb gir stemmer

August 2007: Bydel Frogner – lokalavisen,
Internasjonalt moro – Mela

24. august: Dagsnytt 18, Tvangsekteskap

31. august: Dagsavisen, Innvandrere vil avgjøre valget.

31. august : Klassekampen,

Valg 07 – to spørsmål til i forhold til valget

1. september: Klassekampen, Vil ikke holdes utenfor

14. september: Dagsavisen, Venstre tøffer seg.

November: NRK Brennpunkt, Fattigdom

20. november: Østlandssendingen,

Undervisningsfilm om tvangsekteskap

13. desember: Utrop, Portrettet: Fakhra Salimi

KAPITTEL 5

INFORMASJONSVIRKSOMHET

Gjennom skriftlig og audiovisuell materiell.

MiRA-Senteret anser det som svært viktig å viderefremme informasjon og erfaringer fra vårt arbeid også i skriftlig og audiovisuell form, og vi driver derfor en omfattende informasjonsvirksomhet. Vi får ofte henvendelser fra skoleelever, studenter, skolerådgivere, politikere, personer i hjelpeapparatet og andre som ønsker informasjon om situasjonen til kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn. Gjennom mange ulike typer skriftlig materiell formidler vi informasjon både til de ovennevnte og til personer med minoritets- og majoritetsbakgrunn. Vi formidler også informasjon muntlig på ulike seminarer, konferanser og møter. På vår hjemmeside finnes oversiktlig informasjon om tilbud fra MiRA-Senteret samlet på ett sted.

I 2007 har vi formidlet ca 3700 informasjonspakker – og brev, samt en rekke kopier av vår film om tvangsekteskap, *La Jentene ta ordet*, og av filmene i serien *Odins kvinner*. *Formidling av skriftlig og audiovisuell informasjon er således et av MiRA-Senterets viktigste landsdekkende tilbud.* Vi har også blant annet gitt ut en redigert utgave av informasjonsplakaten «Jenter ser fremover», og informasjonspostkort om *graviditet, voldtekt og seksuelle overgrep*.

Flere av MiRA-Senterets publikasjoner er inkludert i pensum både på høyskoler og universiteter rundt om i landet. Dette gjør MiRA-Senterets materiell lettere tilgjengelig i akademia og vi får anledning til å øke vårt viktige arbeid med kunnskapsformidling også blant studenter og forskere.

5.1 Informasjonsvirksomhet

5.1.1 MiRA-Magasinet

5.2 Utgivelse av rapporter og annet informasjonsarbeid

Språkproblemer er dessverre ofte en hindring for at kvinner med minoritetsbakgrunn tar kontakt med hjelpeapparatet. Mange tar kontakt med oss og etterlyser informasjon på eget språk. MiRA-Senteret har i dag utarbeidet informasjonsmateriell på flere språk og ser at behovet for å utvide dette arbeidet stadig blir større. Vi har i dag mate-

riell på følgende språk: norsk, engelsk, spansk, tyrkisk, urdu, persisk, somali og arabisk. Vi ser at det å ha informasjon på mange språk har positive ringvirkninger også når det gjelder å frigjøre kvinnene fra stadig å være avhengig av andre til språklig hjelp.

MiRA-Senteret anser det som svært viktig at minoritetsbefolkningen får informasjon om sine rettigheter, plikter og muligheter innen helsevesenet. Tilgang til informasjon på ulike språk og tilgjengeligheten av disse er derfor etter MiRA-Senterets syn svært viktig. MiRA-Senteret har i 2007 lagt fokus på dette også i vårt informasjonsarbeid rettet mot offentlige myndigheter.

5.2.1 «Den usynlige smerte – Minoritetskvinner og vold i nære relasjoner» Konferanserapport og temahefte nr. 5

5.2.2 Oversettelse av «Den usynlige smerte» – brosjyrer om vårt psykisk helse prosjekt

5.2.3 Bordkalender

5.2.4 Opptrykk av tidligere utgivelser

En rekke av MiRA-Senterets svært populære rettighets- og informasjonsbrosjyrer har gjennom året blitt trykket opp i nytt opplag:

- «Jenter ser fremover», redigert utgave.
- Informasjonskort om abort og om seksuelle overgrep.
- «Ditt valg».
- «Info om MiRA» (norsk, engelsk, spansk og tyrkisk).
- DVD: «Norske verdier sett med minoritetskvinnerens øyne».

5.2.5 Annet informasjonsmateriell

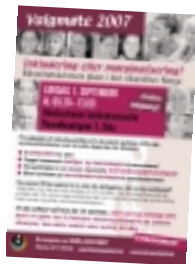
I forbindelse med aktiviteter og kampanjer har vi utarbeidet informasjons- og promotingsmateriell som invitasjon, omslagspermer i forbindelse med konferanse, plakat og løpesedler, buttons, samt penner i forbindelse med vår synliggjøringskampanje «Jenter Kan».

5.2.6 Informasjons- og aktivitetsstands

5.3 Internettutvikling

Våre hjemmesider blir aktivt brukt til informasjonsformidling og sidene blir stadig oppdatert med informasjon av faglig art og om MiRA-Senterets aktiviteter, samt prosjekter. Våre høringsuttalelser og innspill i ulike debatter som omhandler vår fokusgruppe legges også ut til offentlig gjennomsyn. Hjemmesidene brukes aktivt for å formidle, og mobilisere til deltakelse og innspill over hele landet. Vi registrerer at stadig flere tar i bruk vårt nettsted, og at Internett blir viktigere og viktigere som informasjonsmedium. Vi mottar daglige henvendelser fra skoleelever og studenter som ønsker informasjon om arbeidet vi gjør, om minoritetskvinnens situasjon og lignende. Fordi det har vært begrenset kapasitet i sekretariatet, er det en stor fordel for oss å kunne legge denne typen informasjon på hjemmesidene våre, slik at informasjonen kan hentes direkte ut fra sidene.

5.4 Film

Filmen om minoritetskvinner og kropp og seksualitet, «Tabuenes andre ansikt», ferdigstilles i løpet av våren 2008.

5.5 Medieovervåkning

MiRA-Senteret startet i 2003 opp arbeidet med å utarbeide et eget arkiv der artikler, kronikker, rapporter, bøker, kommentarer o.l. fra aviser og nettsider blir systematisert. Arbeidet er blitt videreført i 2007 og arkivet blir blant annet flittig brukt av unge jenter og kvinner som er opptatt av temaer knyttet til likestilling, rasisme og minoritetspolitikk, og som ønsker å få innsikt i den debatten som blir ført i Norge.

Faksimilie Bydel Frogner lokalavis august 2007, «Internasjonal moro» – Mela

Faksimilie Klassekampen 16. mai, Hva synes du om nasjonalsangen?

KAPITTEL 6

PROSJEKTER OG AKTIVITETER

**Toleranse, bevisstgjøring og empowerment.
Bli med!**

6.1 Temakvelder

Fokus på fag- og kunnskapsoverføring.

**6.2 Åpne kvelder: Møtested for kvinner og jenter
hvor de kan treffes til en uformell sammenkomst**

6.3 Debattforum

6.4 Kulturelle møteplasser

6.4.1 Kinotur «Jenter»

6.4.2 Filmkveld

6.4.3 Kino «Persepolis»

6.4.4 Miniseminar i anledning kvinnedagen 8. mars *Fra anti-slaveri til minoritetskvinnens rettigheter*

6.4.5 Deltakelse i demonstrasjonstoget *«Ta natta tilbake», 8. mars*

6.4.6 Museumstur

6.4.7 MELA

6.5 Kurs & Workshops

6.5.1 Ta ordet kurs, Tvangsekteskap og arbeid

6.5.2 Ta ordet kurs 2

6.5.3 Selvforsvarskurs

6.5.4 Hennamalingskurs/workshop

6.5.5 Kurs om kropp og seksualitet *Minoritetsjenter. Seksualitet og bevisstgjøring av egne valg*

6.5.6 Musikk og lek fra forskjellige kulturer

6.5.7 Workshop «Tabuenes andre ansikt» *Minoritetsjenter om kropp, helse og seksualitet.*

6.5.8 Magedanskurs

6.5.9 Skikurs på Beitostølen *– Minoritetskvinner i løypa!*

6.6 Konferanser og seminarer

6.6.1 Nettverkskonferanse/valgmøte

6.6.2 Nasjonal konferanse om minoritetskvinner og psykisk helse. Minoritetsbakgrunn *– ressurs eller byrde?*

6.7 Prosjektet Usynlig Smerte

6.7.1 Markedsføring og kompetanseformidling

6.7.2 Individuell samtaleterapi/støttesamtaler

6.7.3 Samtalegrupper

6.7.4 Åpen telefonlinje for kvinner og jenter med minoritetsbakgrunn

6.7.5 Tegne- og malekurs

6.7.6 Aktivitetsdag, mor og datter/barn

6.7.7 Ressursgruppe

6.8 Unge jenter! Akutt og forebyggende arbeid mot blant annet tvangsekteskap og omskjæring

Jenter Kan: Ta ordet, velge selv, bestemme selv, sette grenser, si ja, si nei, flørte, bølge, bygge nettverk og lære.

La meg snakke

6.8.1 Andre aktiviteter

- *Kontakttelefon:* Et viktig element i forbindelse med jentenes samlinger, informasjon om aktiviteter.
- *Krisehjelp og veiledning:* Akutthjelp i enkeltsaker, samt forebyggende samtaler for å hindre for eksempel tvangsekteskap.
- *Nettverksbygging:* Samlingskvelder hvor jentene har knyttet kontakter og snakket om ting som opptar dem. Arbeidsgrupper hvor jentene har laget rapporter, temahefter og leserinnlegg om saker av betydning for

dem, som for eksempel tvangsekteskap og arrangerte ekteskap.

- *Organisasjonsvirksomhet og frivillig arbeid:* En viktig del av prosjektet. Den frivillige innsatsen tilsvarer to årsverk.
- *Politisk arbeid og selvorganisering:* Arbeidet går ut på å øke politisk bevissthet, engasjement og solidaritet blant minoritetskvinner. I 2007 sto Kommunevalget sentralt i dette arbeidet.
- *Kursvirksomhet:* Jentene har kunnet velge mellom ulike kursaktiviteter, som dansekurs, selvforsvarskurs eller ta ordet kurs. Dette har vært lærerikt og sosialt stimulerende, og kursene er etter hvert blitt svært populære.
- *Skolekampanjen:* Rettet mot elever, ansatte ved skoler, foreldre, samt annen informasjonsarbeid rettet mot skolene.

6.8.2 Skolekampanjen

6.9 Prosjektet Seksualitet og bevisstgjøring av egne valg. Abortforebyggende tiltak

KAPITTEL 7

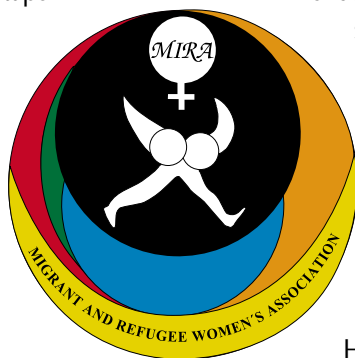
EGEN KOMPETANSEUTVIKLING

Deltakelse på seminarer, kurs og konferanser.

MiRA-Senteret har som tidligere deltatt på en rekke seminarer, kurs og konferanser. Vi har også arrangert egne seminarer, temakvelder og debattforum hvor faglige diskusjoner om ulike temaer som berører minoritetskvinner- og unge jenter har funnet sted. Sistnevnte er beskrevet under satsningsområder, aktiviteter og kursvirksomhet, seminarer og workshops.

MiRA-Senteret har i tillegg til det som er listet opp under kapittelet om aktiviteter og kursvirksomhet, seminarer og workshops blant annet også deltatt på følgende konferanser, seminarer og kurs:

-
19. januar: LNU, Arbeidet med minoritetsjenter. Inkludering og ekskludering
-
5. februar: Likestillings- og diskrimineringsombudet, Året for like muligheter
-
9. februar: NORAD, Arbeidsmøte vdr likestillings spørsmål, internasjonale spørsmål og spørsmål om sosial rettferdighet
-
23. februar: Kirkens SOS, Vedrørende arbeid med krisetelefon rettet mot minoritetskvinner
-
19. mars: Amerikanske Ambassaden, Integrasjon av innvandrere i Norge
-
21. mars: Likestillings- og diskrimineringsombudet, Politiet og minoriteter
-
25. april: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Erfaringskonferanse med arbeidet med barn og unge med innvandrerbakgrunn
-
26. og 27. april: Rådet for psykisk helse, Mental health in humanitarian settings
-
9. mai: UNESCO – kommisjonens vårkonferanse, Modeller for mangfold
-
18. juni: Justis- og politidepartementet, Arbeidsseminar om vold i nære relasjoner
-
8. oktober: Bokollektivet, Oslo Krisesenter
-
30. oktober: IMDI, Idè-seminar om frivillighetens plass i integrerings- og inkluderingsarbeidet i Norge
-

MiRA-Senteret har et utstrakt samarbeid med ulike organisasjoner, enkeltpersoner og institusjoner innen våre arbeidsområder. Vi har stor nytte av å innhente informasjon fra andre erfaringsområder, og samtidig kan vi bidra til at vår kompetanse blir benyttet i flere sammenhenger.

Vi har gjennom året hatt en rekke forskjellige samarbeidspartnere på ulike arbeids- og innsatsområder. Disse er, i tillegg til departementer, advokater, høyskoler, politiske partier og representanter, egne ressurspersoner og fagfolk. Her kan for eksempel nevnes prosjektet «Etniske minoritetskvinner og muligheter i Norge» med Nadheim Kvinnesenter, ECOSOC/UN (MiRA-Senteret har konsultativ status) og med FOKUS. MiRA-Senteret har også fortsatt sitt samarbeid med Oslo Byarkiv i forbindelse med prosjektet «Det multikulturelle samfunn i arkivene», der vi har bidratt med å bringe vårt informasjonsmateriale, årsrapporter, rapporter og diverse annet materiell til arkivet.

7.1 Møter med representanter fra internasjonale institusjoner

MiRA-Senteret mottar stadig henvendelser også fra andre land, som Sverige, Danmark og Finland. Vi blir kontaktet av myndigheter, enkeltpersoner eller organisasjoner fra disse landene, og blir forespurt om råd og veiledning i konkrete saker og prosjekter.

Gjennom vårt arbeid er vi i kontakt med kvinner og kvinneorganisasjoner over hele Norden, og får derfor utvidet våre kunnskaper om situasjonen i andre land. Det er viktig for minoritetskvinner at det finnes bindeledd mellom de ulike landene slik at kompetansen på de aktuelle områdene utvikles. På lengre sikt kan det internasjonale samarbeidet bidra til en økt integrering og en bedret situasjon for innvandrere og flyktningkvinner.

MiRA-Senteret har de siste årene arbeidet for å bygge et nettverk av minoritetskvinner på nordisk plan. Gjennom mange år har vi knyttet til oss et nettverk av ressurspersoner som deltar i forskjellige prosjekter og samarbeidsformer. Ressursene som finnes er nå samlet i et formelt nettverk som består av ressurspersoner og organisasjoner som arbeider med integrering av minoritetskvinner og utvikling av mangfold i alle de nordiske landene.

25. april: Redd Barna Uganda, Erfaringer og utfordringer i arbeidet med barn og unge

2. mai: National Institute of Pakistan Studies, Arbeidet med minoritetskvinner i Norge generelt og tvangsekteskap spesielt

30. mai: Institutt for Race Relations, England

12. august: Pakistansk forening Norge, Overrekkelse av pris for Fakhra Salimis innsats for norskpakistanere

19. november: Tsjekiske Ambassade med parlamentarikere fra Tsjekkia.

27. november: SAIH og Charlotte Schaer fra CDP, South African NGO the Curriculum Development Project Trust. Utveksling av erfaringer ifht. Vold mot kvinner, innvandringspolitikk, empowermenttrett arbeid med mer

7.2 Fora MiRA-Senteret er representert i

Rådet for psykisk helse

SOHEMI (Shdir)

Medietilsynet: Støtteutvalget for minoritetsspråklige tidsskrifter

Handels- og servicenæringens hovedorganisasjons gründernettverk for kvinner.

Hovedutvalget for Helse og Rehabilitering

Regjeringens menneskerettighetspris

FOKUS styret

Driftstyre ved Sandaker videregående skole

Styremedlem, Høgskolen i Oslo.

Referansegruppe for utvalget som skal utrede en samlet lov mot diskriminering i regi av. Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

7.3 Andre samarbeidspartnere i 2007

Rådgivningskontoret for voldsoffre

Norsk senter for menneskerettigheter

Afrikan Youth

Dansegruppen Kalyani

FEMM

FOKUS

NOAS

KIM

OMOD

Antirasistisk Senter

Norsk-russisk kultursenter

Forum for utvikling og miljø

Innvandrerne landsorganisasjon (INLO)

Kontaktutvalget for innvandrere og helse

Lovutvalget for lov mot etnisk diskriminering

Foreningen for somaliske kvinner og barn

Regnbuen antirasistisk organisasjon i Tromsø og Narvik

Innvandrerer helse og sosialgruppe (IHSG)

LO Oslo

Nett BK

Kvinnefronten

Flyktningrådet

JussBuss

Queendom

Kvinnemuseet

Islamsk Råd

Frivillighetssentralen

Samarbeidsråd for integrering.

Bydel Gamle Oslo

Flyktninghjelpen

Mudo Instituttet

Norsk Folkehjelp

Afro-svenskarnas Riksförbundet, Sverige

Radda Barnen, Sverige

Minority Rights Group, An-Nisa Society

Muslim College Crossroads Women's Centre og Q-News, England

Southall Black Sisters

NORAD, UD og den norske ambassaden i Pakistan

SACH, Aurat Foundation og Shirkat Gah, Pakistan

NSRR

NIFU STEP (Studies in innovation, Research and Education)

INVEST Nettverk. Trondheim

Krisesenteret i Hønefoss

Krisesenteret i Moss

Vahl Skole, kvinneundervisningen

Barne- og ungdomsrådet i Oslo

JURK

7.4 Den internasjonale AIDS-konferansen i Kenya

4.–7. juli deltok MiRA-Senteret med en representant på Den internasjonale AIDS-konferansen i Kenya «International Women's Summit: Women's leadership on HIV and AIDS». MiRA-Senterets leder ledet flere workshops på konferansen. Her tok hun opp kvinner og migrasjon, blant annet med spesielt fokus på retten til asyl. Hun fokuserte både på erfaringer fra Norge, og fra bilateralt samarbeid med andre land som India og Pakistan.

Konferansen ble arrangert av The World YMCA i samarbeid med flere andre internasjonale organisasjoner, og samlet 1500 kvinner fra hele verden og med ulik status mht HIV. Konferansen satte fokus på nettverksbygging blant kvinner berørt av HIV og AIDS, så vel som blant nasjonale og internasjonale endringsagenter som arbeider for å reversere HIV pandemien blant jenter og kvinner. Konferansen var også opptatt av å bidra til å dyrke fram gode

kvinnelige ledere i kampen mot HIV og AIDS. Et av de viktigste konkrete sakene utfordringene som konferansen satte fokus på var spørsmålet om arverettigheter. I noen afrikanske land har mister kvinner og barn med HIV og AIDS sin eiendomsrett og retten til arv. Dette er ofte et problem i de tilfellene der ektemannen dør, for eksempel av AIDS, og etterlater sine også HIV eller AIDS rammede kone og barn uten bolig. I mange tilfeller tilfaller dette mannens foreldre eller søsken. Heldigvis er det stadig større påtrykk fra lokale afrikanske kvinneorganisasjoner som både arbeider med politisk rettighetsarbeid, og som støtter opp om de kvinnene som er berørt av dette.

MÅLOPPNÅELSE

Nyere norsk forskning innen årsakssammenhengene til depresjoner hos eldre, konstaterer at selv om årsaksbildet er sammensatt, så står faktorer som tap og tapsopplevelse, samt tilpasning til tap sentralt. Det dreier seg her om tap av nære pårørende, tap av sosialt nettverk, tap av posisjon, tap av mening med livet, tap av innhold i hverdagen og ikke minst tap av fysisk helse og funksjonsevne. Når vi sammenlikner disse resultatene med hvordan mange minoritetskvinner i Norge opplever livene sine, er det et foruroligende og skremmende bilde som trer frem;

For unge jenter, kvinner og barn med minoritetsbakgrunn er psykisk helse tett koblet sammen med nettopp sosiale forhold, livssituasjon og familierelasjoner. Det å flytte til et nytt land medfører tap av sosiale nettverk, og for mange også tap av følelsen av mestring i hverdagen. Mange av våre brukere kommer fra land med krig og fattigdom og har oppholdt seg i flyktningleirer og bærer ofte på traumatiske minner i tillegg til savn. Andre følger av migrasjonsprosessen er følelsen av skuffelse, isolasjon, diskvalifisering, utrygghet, kommunikasjonsproblemer, møte med fordommer og endret bosituasjon. For den yngre generasjonen kan bl.a. spørsmål om identitet og kulturell tilhørighet virke mentalt belastende.

MiRA-Senterets sosialiserende og empowermentsrettede aktiviteter har vært vellykkede midler til å redusere det sosiale presset mange minoritetskvinner- og jenter føler de lever under. Gjennom kursing og aktiv deltakelse har vi kunne være behjelpelig med oppbygging av sosiale nettverk for brukergruppene, og til å kunne gi deltakerne en følelse av mestring i hverdagen.

Generasjonskonflikter og identitetsforvirring, eller bare utmattelsen det å veksle mellom ulike identiteter og koder for samhandling kan føre til, gjør at mange minoritetskvinner – unge som eldre – ikke klarer å bli en del av et sosialt nettverk, eller ikke klarer å opprettholde de nettverkene de blir en naturlig del av som konsekvens av det å gå på skole/jobb. Den kjønnete dimensjonen er et vesentlig aspekt ved både målgrupper og målsetting ved MiRA-Senterets ulike tiltak. Det er en kjensgjerning at kvinner i mange samfunn er de som blir de bærende symbolene på befolkningens ære og respekt for seg selv og andre – et aspekt som blir spesielt tydelig i samfunn hvor det eksisterer minoritetsgrupperinger. Effekten man kan oppnå ved å fokusere på kvinner på en forsvarlig måte i forhold til en integreringsprosess kan derfor være stor.

2007 har i så måte vært et svært spennende år for MiRA-Senteret. Alle planlagte og gjennomførte aktiviteter, nettverksarbeid og ulike tiltak har vært viktige kilder til videre erfarings- og kunnskapsoppbygning. Vårt mål har vært systematisk og gjennom ulike kanaler å formidle våre erfaringer og kunnskap, med den visjon å bedre levekårene for minoritetskvinner- og unge jenter.

MiRA-Senteret har i 2007 bidratt med kompetanseheving i minoritetskvinnespørsmål til privatpersoner, myndigheter og til ulike instanser og organisasjoner. Gjennom krisehjelp og rådgivning, foredragsvirksomhet, politisk arbeid, selvorganisering og nettverksarbeid har vi lyktes i å formidle minoritetskvinnens egne erfaringer og perspektiver og synliggjort ulike faktorer som hindrer minoritetskvinnens reelle likestilling og inkludering på alle samfunnsplan.

Vårt nettverk vokser stadig, noe vi tolker som en synliggjøring av at vi har lyktes i å skape et trygt og utfordrende miljø for unge minoritetsjenter hvor de engasjeres og mobiliseres. Vi er svært tilfreds over at stadig flere unge jenter oppsøker senteret og bidrar med erfaringer, kreativitet og kunnskap som videreutvikler denne ungdomssatsingen. Det er også et tydelig signal om at informasjon om arbeidet vi driver og hjelpen vi tilbyr når ut til de som trenger det. Svært mange har i 2007 benyttet seg av våre tilbud, både av strakstiltak som krisehjelp og veiledning og av vårt omfattende forebyggende, rettighets- og empowerment rettede arbeid.

Det er fundamentalt nødvendig for det norske samfunnet å sette et sterkt fokus på minoritetskvinner i Norge. Ikke bare er det en trist og sjokkerende erfaring å kunne stadfeste det påfallende sammenfallet mellom beskrivelsene av, og årsakssammenhengene for, depresjon hos eldre og hvordan mange minoritetskvinner opplever livene sine, men det er også urovekkende å rette blikket mot fremtiden og prøve å se på hvilke implikasjoner et manglende fokus og en mangelfull investering i denne målgruppen kan ha på de kommende generasjoner av innvandrere og på det norske samfunnet for øvrig. MiRA-Senteret ser det derfor som påtvingende viktig å sette inn flere ressurser i forhold til denne målgruppen.

8.1 Økt selvtilit gir bedre integrering

MiRA-Senteret tror på empowerment og synliggjøring av minoritetskvinner og unge jenters stemmer og ressurser i

arbeidet mot undertrykking og usynliggjøring. Gjennom mobilisering av vår målgruppe bidrar vi til selvorganisering blant minoritetskvinner og unge jenter, dermed gis de muligheten til å styrke seg selv og bli selvstendige kvinner. Det er økt selvtilit og bevisstgjøring som muliggjør integrering av minoritetskvinner. MiRA-Senteret tilbyr derfor en arena hvor kvinner med ulik bakgrunn kan komme sammen, dra nytte og lærdom av hverandre og bemyndiggjøres.

Etter mange års arbeid med spørsmål knyttet til minoritetskvinner, likestilling og rasisme fremstår vi i dag som et godt etablert ressurscenter i minoritetskvinnespørsmål. Utgivelser av ulike publikasjoner, foredrags- og kursvirksomhet og annet informasjonsarbeid har derfor stått sentralt i vårt arbeid også i 2007. Slik det fremkommer i årsrapporten har vi nådd ut til et bredt publikum bestående av privatpersoner, offentlige hjelpeinstanser, departementer og andre organisasjoner.

I 2007 har de aller fleste prosjektene og aktivitetene blitt gjennomført etter planen. Vi har avsluttet det andre året av det treårige prosjektet «Den usynlige smerte, utvikling av selvinnsikt, indre trygghet og livsglede». Arbeidet har blitt godt kjent blant minoritetskvinner og hjelpeapparatet rundt om i landet. Vi ser frem til å arbeide videre med og utvide vår satsning innenfor feltet psykisk helse blant minoritetskvinner og unge jenter. Det er videre et tankespor for oss på MiRA-Senteret å oppleve at selv om arbeidsledigheten i Norge har gått ned både i den etnisk norske befolkningen og blant innvandrere som en gruppe, så er forholdet, gapet, mellom de to grupperingene ikke blitt mindre. Mange arbeidstakere med minoritetsbakgrunn sliter med en eller flere dårlig betalte deltidsjobber, dårlige arbeidsforhold/kontrakter, eller med å ikke få jobber de i utgangspunktet er kvalifisert for, både faglig og kompetansemessig. Sosial og økonomisk fattigdom blir dermed en realitet mange minoritetskvinner befinner seg i. Samtidig opplever mange minoritetskvinner i Norge store utfordringer i et kvinnelig likestillingspolitisk lys ved å bli fratatt sentrale menneskerettigheter gjennom det norske regelverket i form av for eksempel 3-års regelen.

2007 har også vært et år da MiRA-Senteret har lyktes i å sette søkelys på vanskelige, men viktige likestillingspolitiske spørsmål som vold mot kvinner, forbud mot bruk av hodeplagg, diskriminering på arbeidsplass, jomfruhinne-debatten m.m.. Vi har også gjennomført flere store og viktige arrangementer som har samlet flere hundre deltakere fra hele landet. En stadig økende interesse for vårt arbeid, både på grasrotnivå, men også på det politiske og prinsipielle nivå, inspirerer oss ytterligere til å arbeide med

spørsmål knyttet til minoritetskvinner- og unge jenter. Problemstillinger som tvangsekteskap, seksualitet, identitets- og generasjonskonflikter har vært framtrøende i vårt arbeid, og vi ser det som svært viktig å arbeide med dette i *et helhetlig perspektiv gjennom akutte og forebyggende tiltak*. MiRA-Senteret er opptatt av å synliggjøre minoritetskvinner som enkeltindivider med egne erfaringer, tanker og ideer, og at de dermed blir sett på som viktige bidragsytere i det norske samfunnet.

Sekretariatet, arbeidsgruppa og styret vurderer organisasjonens måloppnåelse som svært god. MiRA-Senteret har bistått både kvinner med minoritetsbakgrunn og fagpersoner, nasjonale og lokale myndigheter, offentlig ansatte og andre som arbeider med minoritetskvinnens og jenters situasjon med informasjon, erfarings- og kunnskapsformidling, samt rådgivning.

Vi er svært takknemlige overfor alle bevilgende instanser som har gjort det mulig for oss å tilby unge jenter og kvinner med minoritetsbakgrunn så mange og varierte aktiviteter. Vi takker igjen for alle økonomiske tilskudd, og ber om støtte også i 2008 slik at vårt viktige langsiktige og forebyggende arbeid kan videreføres til fordel for innvandrere- og flyktningkvinner i Norge.

Årsrapport 2007 MiRA-Senteret

Ressursenter for innvandrere- og flyktningkvinner

Postadresse:

Postboks 1749 Vika, NO-0121 Oslo

Besøksadresse:

Hausmannsgt. 27 (4. etasje), inngang Torggata

Vi har åpent mandag til fredag mellom kl. 09.00–16.00

Telefon: 22 11 69 20

Faks: 22 36 40 19

E-post: post@mirasenteret.no

Internett: www.mirasenteret.no

Andre e-post:

ungejenter@mirasenteret.no

krisehjelp@mirasenteret.no

